

sözel değil, görsel anlatımıyla da çocukların beğenisini kazanabilecek bir kitap. Kısacası konu seçiminden punto seçimine ya da kapak tasarımından sayfa düzenine kadar dikkatli bir çalışmanın ürünü.

Mitoloji, tarih ve masal bir arada

Ahmet Ünver (anlatan)

Nural Birden (resimleyen)

Ege Kıyılarından Eski Zaman Masalları

Günüşiği Kitaplığı, 2002, 135 s.

(Sekiz yaş üstü)

Eskiden beri insanoğlunun varoluşu açıklamaya çalışma biçimi olan mitolojik masallar, yetişkinlerin yanı sıra çocukların da ilgisini çeker. Çocuğun dünyasına yakın bir dünya sunar söylenceler; çocuk, düşsel kahramanlarda, gizemlerde, sihirlerde, doğa üstü olaylarda, tanrı ve tanrıçaların başlarından geçen serüvenlerde kendini bulur. Büyüdükçe –yetişkinlerin dünyasında o düşsel kahramanlara benzer kişiliklerle, tutum ve davranışlarla karşılaştıkça– dünyaya ilişkin bilgiler edinir, deneyimler kazanır. Masalların çocuk yazınındaki görevi de budur: Çocuğun ruhunu beslemek, süslemek, dolaylı yoldan gerçeği anlatarak onları geleceğe hazırlamak.

Ege Kıyılarından Eski Zaman Masalları mitolojiden seçilmiş birbirinden güzel yedi öyküden oluşuyor. Yıllar önce ilk baskısını yapan kitap, değişikliklerle ikinci kez çocukların beğenisine sunuluyor. Sadece çocukların mı? Yetişkinlerin bile severek okuyabilecekleri bir kitap. "Meraklı Pandora ve Konuşan Sandık" adlı öyküde kötülüklerin ve umudun dünyaya neden ve nasıl yayıldığı anlatılıyor. "Phaethon ve Güneş Arabası'nın Atları," güneşin dünya ve insanlar için ne kadar önemli olduğunu gösteriyor. "Yankı ve Nergis" çaresizliğin ve kendine hayranlığın öyküsü. "Midas'ın Altınları" servete düşkünlüğün yol açtığı acıları; "İnsanlığa Aydınlığı Getiren Ölümsüz: Prometheus" bilginin, uğruna her şeyin göze alınabileceği bir aydınlık oluşunu; "Apollon'un Liri mi, Marsyas'ın Kavalı mı?" hırsı ve egoyu; "Yeryüzünün İlk Güzellik Yarışması" ise iç güzelliğin dış güzelliği nasıl alt ettiğini anlatıyor çocuklara.

Kitabın başında "Önce Küçük Bir Sohbet" adlı bir bölüm yer alıyor. Burada Ahmet Ünver çocuklarla gerçekten sıcak bir sohbeta giriyor. Onlara Anadolu ve Ege kıyılarının kısa tarihinden, coğrafyasından, Hesiodos ve Homeros'tan bahsediyor. Ege masalları yazan Türk yazarlarını da unutmuyor elbette. Onların kitapları hakkında kısa bilgiler vererek çocukların içine merak tohumlarını ektiriyor, onları araştırıp okumaya yönlendiriyor. Kendini tanıttığı bölümde de bu konu üzerinde duran Ünver, çocukluğundan beri kitaplara ve araştırma yapmaya bayıldığını anlatıyor çocuklara... Yazarın bir zamanlar çocuk olduğunu ve o dönemde yaptıklarını anlatarak çocukların kendisiyle özdeşleşmesini sağlaması; çocuklara başarıya ulaşmaları için gereken cesaret, kendine güven ve motivasyon duygularını aşılması dikkate değer. Keşke aynı özen ve dikkat resimler için de gösterilmiş olsaydı. Siyah ve beyaz renklerin kullanımı kitabın temasına uygun düşmüş olsa da, keşke resimler görsel dilin kıvraklığını daha iyi kullanabilseydi. Resimlerin kitaptan bağımsız olarak da çocukların ilgisini çekmesi gerektiği fikrinden yola çıkarak (Can Göknil, *Çocuk Edebiyatı*, Çocuk Vakfı Yayınları, 2000, der. Mustafa Ruhi Şirin, s. 150), çocuk kitaplarındaki resimlerin çocuklara büyüdüklerinde güzel oları arama ve sanatla iç içe yaşama alışkanlığını kazandırabileceğini söyleyebiliriz.

Ege Kıyılarından Eski Zaman Masalları çocuklara çocuk dünyasından seslenen, gerek akıcı, sade ve sınımsız diliyle gerekse acıları, korkuları, kötülükleri incitmeden ve korkutmadan anlatan renkli anlatımıyla çocukların söylenceleri sevmesine yardımcı olabilecek harika bir kitap. Her masalın sonunda, kahramanının günümüzle ilişkilendirilmesi kitabın çocuklarda ilgi ve merak uyandırabilecek diğer bölümlerinden biri. Böylelikle bu kitabın, çocukların günümüzde kullanılan "fayton", "foton", "yankı", "narsist", "nergis" ve "narteks çiçeği" gibi kelimelerin dilimize nerden geldiğini; Bozdağ, Çine Çayı, Kaz Dağı'nda neler yaşandığını satır aralarında öğrenecekleri ve mitolojiye ilk adımlarını atacakları bir kitap olduğunu da söyleyebiliriz... Yüreğimizi karartan Zeugma gibi acıları ancak Pandora'nın açtığı sandıktan kötülük ve felaketlerle birlikte dünyaya yayılan ipek kanatlı, bembeyaz, sevimli umut kelebekleri dindirebilir. Her çocuk da zaten bir kelebek değil midir?.. ♦